

Naturvårdsenheten
Hannah Brandin
Tel 010-225 03 22
hannah.brandin@lansstyrelsen.se

Beslut om utvidgning av strandskyddsområden i Leksands kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 14 § andra stycket miljöbalken (1998:808) att strandskyddsområdet ska vara utvidgat, utöver 100 meter, på följande områden i Leksands kommun:

1. Olsnäs till Lundbjörken. Strandskydd utvidgas enligt karta bilaga 1.
2. Hjulbäck till Trutsudden. Strandskydd utvidgas enligt karta bilaga 2.
3. Vaverön. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 3.
4. Storön. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 4.
5. Korpudden. Strandskydd utvidgas enligt karta bilaga 5.

Beslutet innebär samtidigt att samtliga tidigare beslut om *utvidgning* av strandskyddsområde inom Leksands kommun upphör att gälla. Generellt strandskydd på 100 meter återinträder.

Observera att kartorna visar avgränsningen för både det generella strandskyddet på 100 meter samt det utvidgade strandskyddet på land. Generellt strandskydd ut i vattnet är inte markerat.

Upplysning

Strandskydd innebär att nya byggnader inte får uppföras, befintliga byggnaders användning inte får ändras och andra anläggningar eller anordningar som hindrar eller avhåller allmänheten inte får utföras. Strandskyddet innebär även att åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för växt- och djurarter inte får vidtas.

Enligt 7 kap. 16 § miljöbalken omfattar strandskyddet inte byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som behövs för de areella näringarna (bl.a. jord- och skogsbruk) och som inte tillgodoser bostadsändamål. En förutsättning är att aktuella byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet d.v.s. en annan

lokalisering är inte möjlig. Pågående markanvändning såsom jord- och skogsbruk kan alltså fortgå utan hinder i strandskyddat område vilket t.ex. innebär att man kan sätta upp stängsel för djur och göra uttag av skogsråvara och avverkning när det är aktuellt.

Någon rätt till ersättning för ägare och innehavare av särskild rätt till marken med anledning av ett beslut att utvidga strandskyddsområdet föreligger inte (31 kap. 4 § miljöbalken).

Det generella strandskyddet, 100 meter från strandlinjen upp på land och ut i vattnet, gäller överallt där strandskyddsområdet inte är utvidgat och det inte har blivit upphävt genom särskilda beslut.

Bakgrund

Strandskydd har, i någon form, funnits i Sverige sedan 1940-talet. Initialt omfattade strandskyddet ett verktyg för att säkra allmänhetens tillgång till platser för friluftsliv och bad. Det generella strandskyddet, som omfattar 100 meter från strandlinjen upp på land samt ut i vattnet, infördes 1975. I och med att naturvårdslagen ändrades 1994, tillkom ytterligare ett syfte till strandskyddet som gäller skydd för strandzonens växt- och djurliv.

Strandskyddets syfte är idag att stränder långsiktigt ska tryggas för allemansrättslig tillgång samt att goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten ska bevaras. Strandskyddets betydelse för såväl friluftslivet som den biologiska mångfalden bidrar till uppfyllelse av flera av de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen. Strandskyddet är ett generellt skydd och gäller i hela landet. Bestämmelserna gäller oavsett om området är tät- eller glesbebyggt, om det finns gott om sjöar och vattendrag eller inte och oavsett vilka naturtyper eller arter som finns i området. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten både på land och i vattenområdet. En utvidgning kan göras upp till 300 meter om det behövs för att tillgodose att något av strandskyddets syften säkerställs.

Från och med den 1 juli 2009 ändrades bestämmelserna om strandskyddet i miljöbalken. Enligt regeringens proposition 2008/09:119 om strandskyddet och landsbygdsutveckling innebär de nya bestämmelserna i miljöbalken att kravet skärps för att få utvidga ett område som omfattas av generellt strandskydd. Utvidgat strandskydd ska finnas där det behövs för att *säkerställa strandskyddets syften*. I och med detta har länsstyrelserna av regeringen fått i uppdrag att se över äldre beslut för utvidgade strandskyddsområden. Utvidgat strandskydd inom länet gäller, efter den 31 december 2014, endast om utvidgningen har beslutats med stöd av den nya bestämmelsen. Om detta inte har gjorts upphör det tidigare utvidgade strandskyddet att gälla och det generella strandskyddet på 100 meter återinförs.

Redogörelse för ärendet

Inom Leksands kommun råder utvidgat strandskydd vid följande platser:

1. Hisstjärn
2. Brossen
3. Svarttjärnen
4. Storön

5. Södra Hjulbäck till Fornby längs Siljan
6. Byrviken
7. Brasjön
8. Tällberg längs Siljan
9. Lalnäs längs Siljan
10. Hjortnäs längs Siljan
11. Olnäs till Lundbjörken längs Siljan
12. Olnäs till Norra Hjulbäck längs Siljan
13. Vaverön
14. Djursjön

Leksands kommun har den 9 juni 2014 antagit en översiktsplan där kommunen yttrar sig angående utvidgat strandskydd. Kommunen anser att utvidgat strandskydd på 300 meter ska finnas längs stranden vid sträckorna Hjulbäck till Trutsudden, Olnäs till Lundbjörken samt öarna Storön, Vaverön och Harpickön.

Länsstyrelsen har den 15 september 2014 skickat ut ett förslag till beslut på remiss om utvidgade strandskyddsområden i Leksands kommun. Förslaget har delgivits genom kungörelser den 18 september 2014 i Dalarnas Tidningar, Dalademokraten och Post- och Inrikes Tidningar. Förslaget har hållits tillgängligt i kommunens lokaler samt på länsstyrelsens hemsida.

Följande remissvar har inkommit:

Fornby/Gassarvets Byamän genom Göran Lindgren och Christina Sjöberg 2014-10-13:

Vi har tagit del av förslag till att bevara utvidgat strandskydd i Leksands kommun dnr 511-2097-2014. Vi representerar områdena Fornby och Gassarvet som länsstyrelsen föreslår att det utvidgade strandskyddet på 300 meter bevaras. Vi anser att ett utvidgat strandskydd kommer att avsevärd försämra byarnas framtida utvecklingsmöjligheter för nybyggnation och övrig nyttjande av marken. Därför vill vi härmed yttra oss om:

- Att vi ej vill bevara de utvidgade strandskyddet på de föreslagna områdena i Fornby och Gassarvet.

Länsstyrelsens bemötande:

Länsstyrelsen har efter övervägande valt att inte gå vidare med utvidgat strandskydd i områdena Fornby och Gassarvet. Det finns i dagsläget inte tillräckligt med motiv för att ta beslut om utvidgat strandskydd i områdena.

Gagnefs kommun 2014-10-20 samt 2014-10-27: Harpickön ligger till större delen inom Gagnefs kommun och inte Leksand. Kartan har blivit uppdaterad efter det att länsstyrelsen skickade ut sin remiss. Gagnefs kommun meddelar att kommunen inte har något att invända mot utvidgat strandskydd på Harpickön.

Länsstyrelsens bemötande:

Länsstyrelsen har efter övervägande valt att inte gå vidare med utvidgat strandskydd på Harpickön. Länsstyrelsen arbetar med naturreservatsbildning i området och bedömer att de

föreskrifter som skapas för naturreservatet kommer tillgodose behovet av skydd för växt- och djurliv samt allmänhetens tillträde.

Leksands kommun 2014-10-21:

Kommunen har i huvudsak anfört följande:

Kommunen anser att utvidgat strandskydd ska finnas kvar på Korpudden. Kommunen anser att utvidgat strandskydd ska tas bort för områdena Fornby och Gassarvet.

Länsstyrelsens bemötande:

Länsstyrelsen har efter övervägande valt att inte gå vidare med utvidgat strandskydd i områdena Fornby och Gassarvet. Det finns i dagsläget inte tillräckligt med motiv för att ta beslut om utvidgat strandskydd i områdena.

Bergvik Skog Väst AB (förkortat Bergvik nedan) 2014-10-25

Bergvik har i huvudsak anfört följande:

Bergvik anser att arbetet med översynen bedrivs så forcerat att det underlag som nu tas fram inte är av den kvalitén som lagstiftaren tänkt sig, utan att beslutsunderlag och motiv för beslut inte blir mycket bättre än de kritiserade äldre besluten.

Bergvik anser att de kartbilagor som är fogade till beslutet har en felaktig redovisning av det föreslagna beslutet. De områden som redovisas på kartorna omfattar inte enbart det område som avses med utvidgningen utan också det generella strandskyddsområdet på 100 meter. Bergvik menar att sättet att redovisa leder tanken fel då betraktaren av kartorna kan uppfatta förutsättningarna som sådana att om inte det föreslagna beslutet går igenom kommer det rasterade området att helt sakna strandskydd, vilket naturligtvis inte är fallet. Bergvik menar att kartbilagorna bör ändras så att enbart det område som är föremål för beslut redovisas på kartbilagorna. Denna synpunkt är generell för samtliga förslag till utvidgat strandskydd i Dalarna.

Konkret berörs Bergviks marker vid Siljan runt Digernäs och norr Siljansnäs. Bergvik kan inte se att länsstyrelsen beträffande dessa marker anfört hållbara skäl för att inte 100 meters strandskydd skulle räcka för att säkerställa strandskyddets syften. Bergvik avstyrker alltså ett beslut om utvidgat strandskydd utmed Siljans stränder längs de sträckor som sådant föreslås.

Bergvik noterar även att länsstyrelsen föreslår utvidgat strandskydd vid Harpickön. Området är föremål för naturreservatsbildning men inte beslutat ännu och Bergvik kan inte se koppingen till att en utvidgning behövs för att säkerställa strandskyddets syften då de beskrivna värdena i sig inte beror på närheten till stranden utan i detta fall enbart råkar ligga inom ett avstånd av 300 meter från stranden. Bergvik menar att det är onödigt att belasta området med strandskydd och att länsstyrelsen istället borde slutföra naturreservatsprocessen i området.

Länsstyrelsens bemötande:

Länsstyrelsen har gjort en granskning av vart och ett av de ca 200 områden där utvidgat strandskydd råder idag samt remitterat kommunerna vid flera tillfällen i processen. Vidare har Länsstyrelsen valt att motivera beslutet för vart och ett av de aktuella områdena varefter berörda och övriga har getts möjlighet att inkomma med åsikter. Enligt Länsstyrelsens uppfattning följer arbetsättet samt beslutet de krav som finns för beslut om utvidgat strandskydd.

Vad gäller kartornas utformning så har länsstyrelsen ändrat teckenförklaringen på kartorna samt tillfört en förklarande text angående kartornas utformning.

Länsstyrelsen bedömer att beslut gällande utvidgat strandskydd vid Siljans stränder är väl underbyggt. Länsstyrelsen har däremot, efter övervägande, valt att inte gå vidare med utvidgat strandskydd på Harpickön. Länsstyrelsen arbetar med naturreservatsbildning i området och bedömer att de föreskrifter som skapas för naturreservatet kommer tillgodose behovet av skydd för växt-och djurliv samt allmänhetens tillträde.

Lantbrukarnas Riksförbund Dalarna (LRF) 2014-10-28: LRF har inget att invända mot förslaget.

Rättviks kommun 2014-10-29: Rättviks kommun har inget att invända mot förslag om utvidgat strandskydd avseende Korpudden.

Motiv för beslut om utvidgning av strandskydd

1. Olsnäs till Lundbjörken

Värdebeskrivning

Sträckan Olsnäs till Lundbjörken utgörs av en oexploaterad sammanhängande strandsträcka vid Dalarnas största sjö, Siljan. Utvidgat strandskydd råder på platsen idag.

Området är utpekad som område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, nr 13 Siljansområdet samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Utpekandet grundas på särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske. Sjön Siljan är, utöver nämnda utpekanden, även område av riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken, nr 52 Siljan-Skattungensystemet. Riksintresseområdets utpekande bygger på värden i såväl biologisk-ekologisk som fiskerimässig synpunkt.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att sträckan Olsnäs till Lundbjörkens värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela sträckan även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

2. Hjulbäck till Trutsudden

Värdebeskrivning

Sträckan Hjulbäck till Trutsudden är den längsta och mest opåverkade strandsträckan längs Siljan inom Leksands kommun. Utvidgat strandskydd råder på platsen idag.

Området är utpekad som område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, nr 13 Siljansområdet samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Utpekandet grundas på särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske. Sjön Siljan är utöver nämnda utpekanden även område av riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken, nr 52 Siljan-Skattungensystemet. Riksintresseområdets utpekande bygger på värden i såväl biologisk-ekologisk som fiskerimässig synpunkt.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att sträckan Hjulbäck till Trutsuddens värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela sträckan även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

3. Vaverön*Värdebeskrivning*

Vaverön är belägen i södra Siljan strax norr om sträckan Hjulbäck till Trutsudden som också föreslås ska omfattas av utvidgat strandskydd. I området råder utvidgat strandskydd idag.

Vaverön är utpekad som ett kommunalt naturreservat som består av själva ön och en bård av vatten. Vaverön är flack och stränderna är steniga förutom på nordsidan där stranden är blockig. Ön domineras av en drygt 100-årig tallskog med inslag av enstaka gran- och lövträd. Tallskogen som dominerar på Vaverön ger ett intryck av orörd natur och det skapar öns karaktär. På ön finns två samlingar av stenrösen som antagligen har sitt ursprung från järnåldern. Vaverön har med sitt fantastiska läge och lättillgänglighet stora värden för friluftslivet, särskilt det båtburna friluftslivet. Ön är en av Siljans mest besökta platser.

Området är utpekad som område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, nr 13 Siljansområdet samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Utpekandet grundas på särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske. Sjön Siljan är utöver nämnda utpekanden även område av riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken, nr 52 Siljan-Skattungensystemet. Riksintresseområdets utpekande bygger på värden i såväl biologisk-ekologisk som fiskerimässig synpunkt.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Vaveröns värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

4. Storön*Värdebeskrivning*

Storön skiljer Alviken från Byrviken. De högst belägna delarna består av sandiga moräner. Ett stort inslag av stora stenar, flyttblock finns här. Övriga delar är täckta av sandiga eller mobaserade sediment. Moränmarken är täckt av skog och sedimentära inslag i moränmarken utgörs av igenväxande gammal hackslog. Den norra delen av ön betas och har en hagmarkskaraktär. Jordbruk bedrivs än i dag på stora delar av åkermarken. I odlingslandskapet är tornfalk, hornuggla, sånglärka och ringduva karaktärsarter. Även storspoven brukar häcka på ön. I den igenväxande hackslogen har trädpiplärka och rosenfink goda miljöer. Stränderna är mestadels steniga. I några mindre vikar finns bladvassruggar som innehåller ett mycket intressant fågelliv. Rörsångare, skäggdopping och knölsvan häckar här.

Storön är ett omväxlande närströvområde med åkrar på södra delen samt skog, beten och små bergimpediment på den norra. Särskilt värdefullt för växt- och djurlivet är de obebyggda stränderna med våtmarker i vikar och längs åmynningar, de öppna odlingsmarkerna och strandskogarna. I den nordvästra delen är odlingslandskapet ganska enhetligt, i övrigt mer

skiftande med varierande brukningsgrad, inslag av lövskogsdungar och äldre barrskog. I regel ligger det låglänt och svagt sluttande på sedimenten längs vikarna.

På ön finns flera kommunala naturreservat och ön omfattas av utvidgat strandskydd idag. Området är även utpekad som område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, nr 13 Siljansområdet samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Utpekandet grundas på särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Storöns värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

5. Korpudden

Värdebeskrivning

Korpudden ligger i sjön Brossen. Utvidgat strandskydd råder idag på udden som är strax över 300 meter vid den bredaste punkten. På udden finns en utpekad nyckelbiotop där det påtalas att området har hög och jämn luftfuktighet vilket är av betydelse för växt- och djurlivet. Uddar är generellt betydelsefulla för friluftslivet och Korpudden utmärker sig som den största udden i sjön Brossen som i övrigt är till viss del exploaterad.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att områdets värden för natur- och friluftsliv kan skadas av en exploatering och därför ska utvidgat strandskydd gälla även fortsättningsvis i området.

Idag råder utvidgat strandskydd i 14 områden i Leksands kommun. I och med detta beslut upphör utvidgat strandskydd att gälla vid nio av dessa platser och generellt strandskydd på 100 meter kommer att återinträda. Länsstyrelsen bedömer att det generella strandskyddet är tillräckligt omfattande för att säkerställa strandskyddets syften i dessa områden.

Beslutet omfattar sammantaget områden som behövs för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet. Vid prövning av frågor om utvidgat strandskyddsområde ska enligt 7 kap. 25 § miljöbalken hänsyn även tas till enskilda intressen. Vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen finner länsstyrelsen att beslutet inte går längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet ska tillgodoses.

Detta beslut delges genom kungörelse.

Enligt 7 kap. 14 § tredje stycket miljöbalken ska beslutet gälla omedelbart även om det överklagas.

Överklagan

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 6.

I den slutliga handläggningen av ärendet har landshövding Maria Norrfalk varit beslutande och naturvårdshandläggare Hannah Brandin varit föredragande. Miljövårdsdirektör Stig-Åke Svenson, Naturvårdsenheten, jurist Gunilla Garbergs, Rättsenheten och länsarkitekt Frida Ryhag, Samhällsbyggnadsenheten har deltagit i ärendet.

Maria Norrfalk

Hannah Brandin

Bilaga

1. Karta över Olsnäs till Lundbjörken.
2. Karta över Hjulbäck till Trutsudden
3. Karta över Vaverön
4. Karta över Storön
5. Karta över Korpudden
6. Hur man överklagar till Regeringen

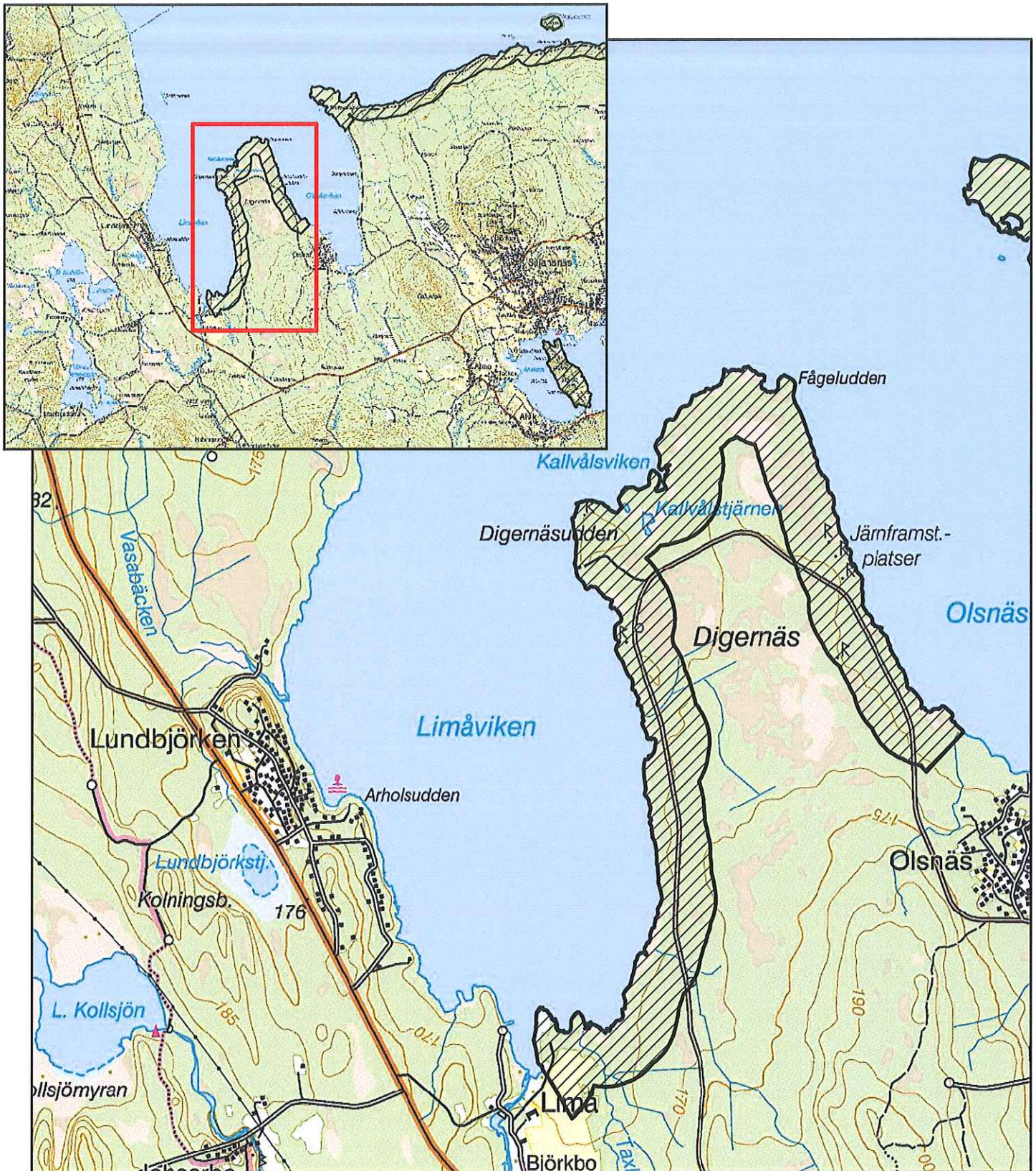
Kopia till

Leksands kommun

Rättviks kommun

Fornby/Gassarvets Byamän genom Göran Lindgren g.lindgren@telia.com och Christina Sjöberg sjobergchristina@gmail.com

Lantbrukarnas Riksförbund Dalarna-Gävleborg, Industrivägen 12, Box 195, 811 23 Sandviken
Bergvik Skog AB, Trotzgatan 25, 791 71 Falun

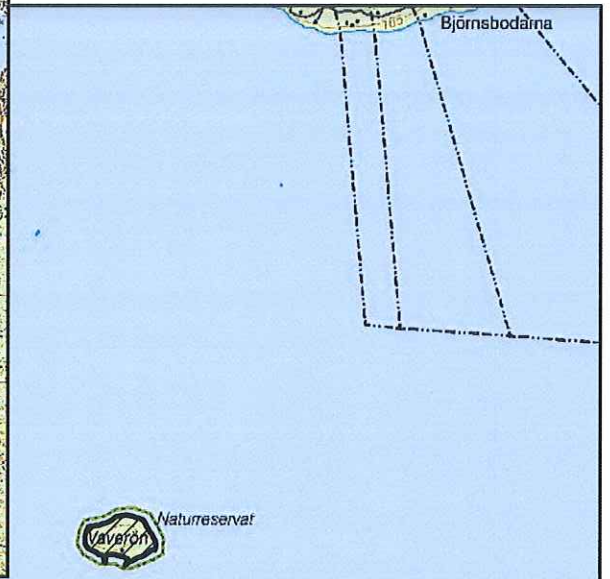
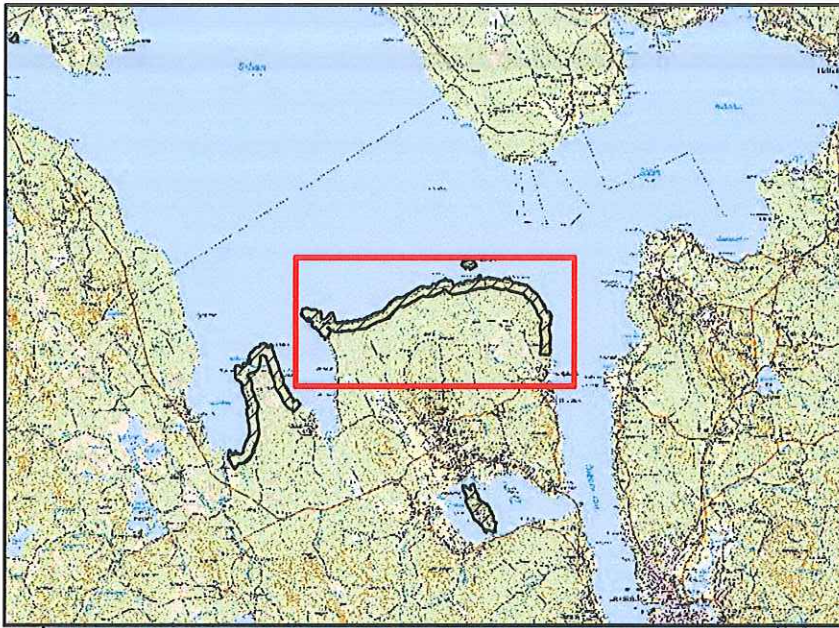

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

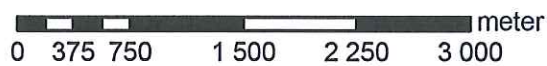

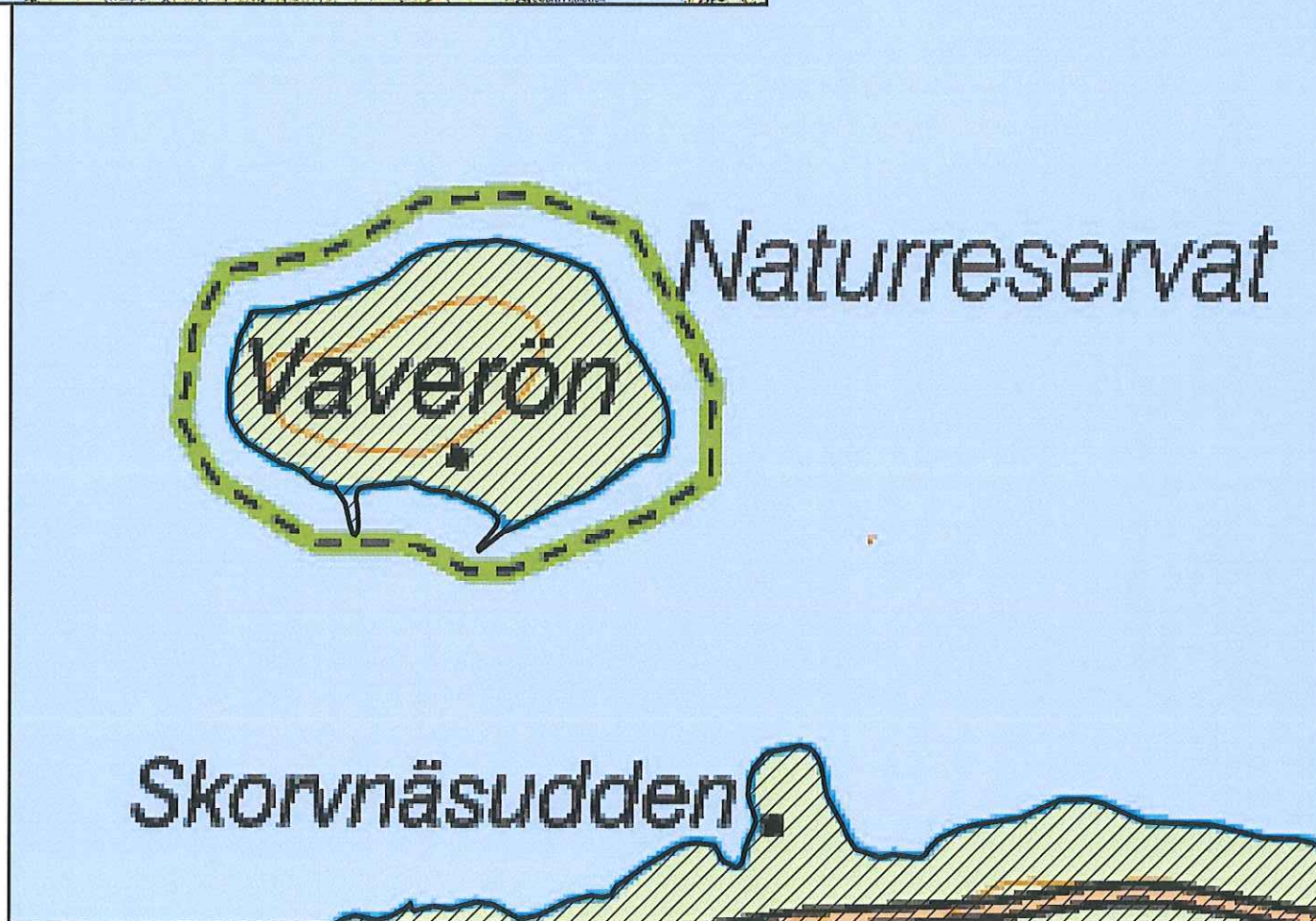

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

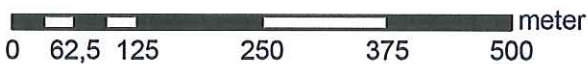

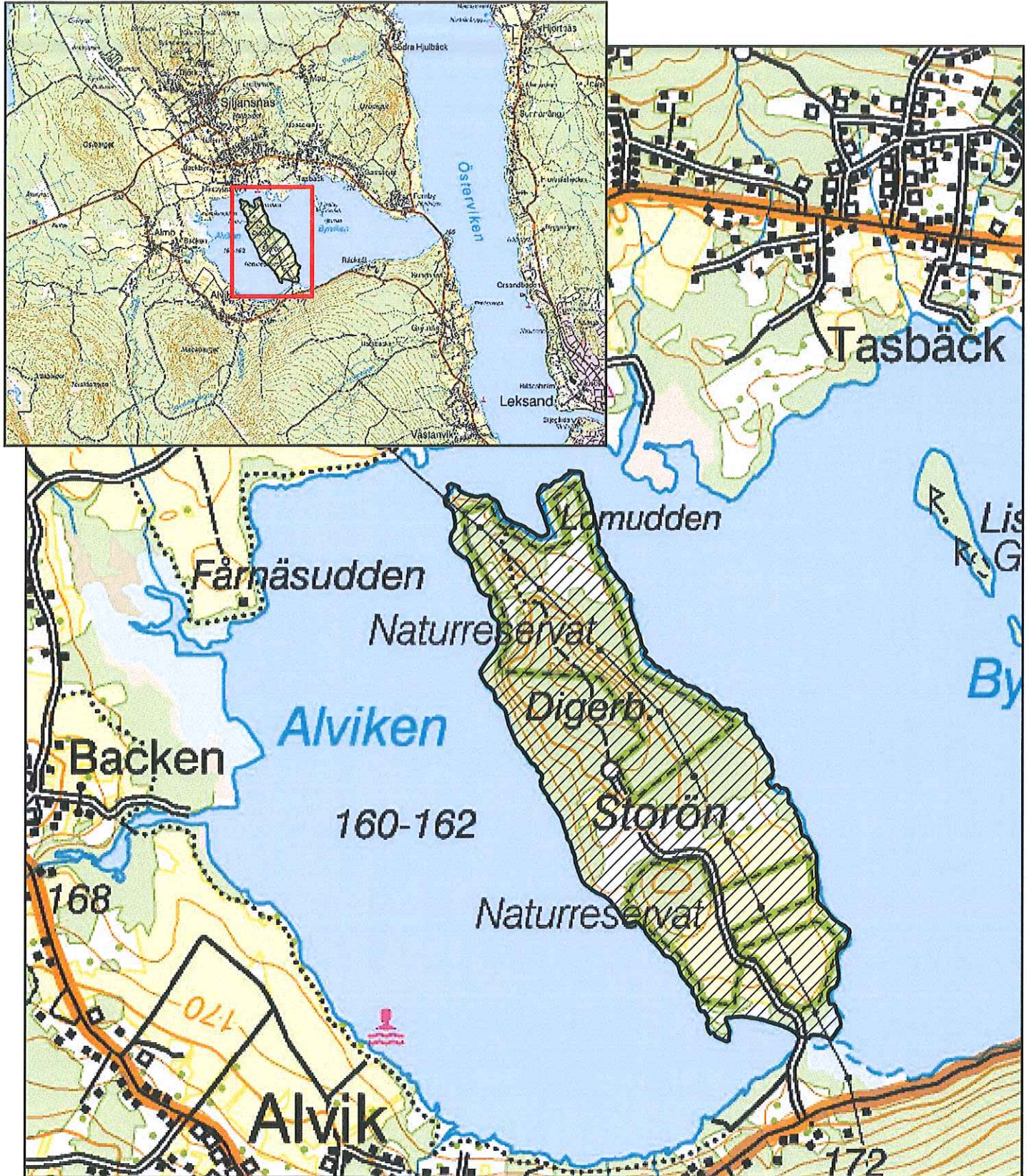

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

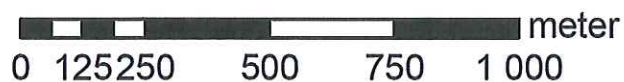

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

0 37,5 75 150 225 300
meter

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i ortstidning**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarienummer (dnr),
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till **(fyll i departementets namn)**.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.